

Osake- ja spread-riskit

Sijoitusten arvot alenevat, kun velkainstrumenttien luottomarginaalit muuttuvat epäedullisesti tai osakkeiden hinnat laskevat. Suurin osa Sampo-konsernin sijoituksista on aktiivisen kaupankäynnin kohteena ja ne arvostetaan päivittäin markkinanoteerausten perusteella. Lisäksi niiden instrumenttien, jotka eivät ole aktiivisen

kaupankäynnin kohteena, käyvät arvot muuttuvat epäedullisesti, kun liikkeeseenlaskijan taloudellinen asema tai tulevaisuuden näkymät heikenevät tai vakuuksien arvo laskee. Viime kädessä liikkeeseenlaskija saattaa laiminlyödä taloudelliset velvoitteensa ja riski toteutuu luottotappioiden.

Osake- ja spread -riskien hallinta

Sampo-konsernissa suorat korko- ja osakesijoitukset perustuvat ensisijaisesti yksittäisten osakkeiden ja joukkovelkakirjojen valintaan ja toissijaisesti toimiala- ja sijoitusluokkakohtaisiin allokaatiopäätöksiin. Tällä sijoitustyyllillä varmistetaan, että sijoitussalkku sisältää riski-tuottosuhteen näkökulmasta perusteellisesti analysoituja sijoituksia, vaikka se saattaa johtaa tilanteisiin, joissa sijoitussalkku ei ole välttämättä niin hajautettu kuin rahoitus- tai portfolioteoriassa esitetään.

Päätöksenteon, limiittijärjestelmän ja seurannan keskeisimmät vaiheet ovat seuraavat:

1. Mahdolliset sijoitukset analysoidaan perusteellisesti. Liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuus ja tulevaisuuden näkymät arvioidaan yhdessä instrumentteihin liittyvien vakuuksien ja rakenteellisten, ehtoihin liittyvien yksityiskohtien kanssa. Vaikka ulkopuolisia luottoluokituslaitosten antamia luottoluokituksia ja analyytikkojen näkemyksiä käytetään sisäisen arvioinnin tukena, Sampo-konsernissa sisäisesti tehty arvio on aina tärkein päätöksentekoon

vaikuttava tekijä.

2. Sijoitustransaktioiden tulee olla toteutettavissa lyhyellä varoitusajalla tilaisuuden ilmaannuttua. Tämä luo painetta toimivaltuuksiin, luottolimiittirakenteisiin ja toimintatapoihin, joiden tulee olla samanaikaisesti (i) tarpeeksi joustavia nopean päätöksenteon mahdollistamiseksi instrumenttityypistä riippumatta, (ii) hyvin rakennettuja, jotta voidaan varmistua siitä, että sijoitusvaihtoehtojen arviointi suoritetaan huolellisesti huomioiden kaikki sijoitustyyppille ominaiset piirteet ja riskit, ja (iii) näiden tulee rajoittaa yksittäisiä yhtiöitä koskevien riskien enimmäismäärä siten, että se on tasapainossa riskinottohalukkuuden kanssa.
3. Yksittäisiä yhtiöitä ja tuotteita koskevia luottoriskien kokonaismääriä seurataan säännöllisesti tytäryhtiö- ja konsernitasolla ei-toivottujen keskittymien tunnistamiseksi. Luottoriskiasemat raportoidaan esimerkiksi toimialoittein ja omaisuuslajeittain ja korkosijoitusten osalta luottoluokituksittain.

Sijoitukset korko- ja osakeinstrumentteihin

Sijoitukset korko- ja osakeinstrumentteihin on esitetty Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain, If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo-konserni, 31.12.2015 -taulukossa. Taulukoissa esitetään myös jälleenvakuutus- ja johdannaisvastapuoliin liittyvät riskipositiot.

Luottotappioriskejä käsitellään tarkemmin [Vastapuoliriskit-osiossa](#). Johdannaisten käsittelyyn liittyvien eroavaisuuksien vuoksi tämän taulukon luvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia muiden vuosikertomuksen taulukoiden kanssa.

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

If Vahinkovakuutus, 31.12.2015

Milj.€	AAA	AA+	AA-	A+	A-	BBB+	BBB-	BB+	BB-	- C	D	Luokitte-	Korko-	Listatut	Vasta-	Muutos
												lematon	sijoitukset	osakkeet	puoliriski	31.12.2014

	BBB-							yhteensä					
Perusteollisuus	0	20	0	37	29	0	34	119	29	0	0	149	-131
Pääomahyödykkeet	0	0	53	49	0	0	29	131	466	0	0	597	101
Kulutustavarat	0	84	89	72	30	0	60	335	427	0	0	762	183
Energia	0	40	0	9	31	0	255	335	0	0	0	335	-45
Rahoitus	0	1 669	1 345	252	62	0	10	3 339	33	0	10	3 382	465
Valtiot	140	0	0	0	1	0	0	141	0	0	0	141	-776
Valtioiden takaamat jvk-lainat	104	55	0	0	0	0	0	158	0	0	0	158	-22
Terveysturva	0	0	23	7	0	0	8	38	53	0	0	91	-8
Vakuutus	0	0	10	65	4	0	5	84	0	0	103	187	25
Media	0	0	0	0	0	0	21	21	0	0	0	21	2
Pakkaus	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	5	5
Julkinen sektori, muut	879	199	0	0	0	0	0	1 078	0	0	0	1 078	94
Kiinteistöala	0	0	0	23	0	0	448	471	0	22	0	493	-20
Palvelut	0	0	0	37	63	0	15	116	0	0	0	116	52
Teknologia ja elektroniikka	0	0	21	0	0	0	36	57	7	0	0	63	24
Telekommunikaatio	0	0	81	13	0	0	26	120	73	0	0	193	-21
Liikenne	0	106	7	21	11	0	151	296	9	0	0	306	-11
Yhdyskuntapalvelut	0	0	21	207	49	0	77	354	0	0	0	354	25
Muut	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	3	1
Arvopaperistettut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk-lainat	2 585	67	0	0	0	0	0	2 652	0	0	0	2 652	-98
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	0	0	0	0	400	23	0	423	16
Yhteensä	3 708	2 240	1 651	792	280	0	1 181	9 853	1 498	47	113	11 510	-140
Muutos 31.12.2014	-555	328	217	41	-117	0	-167	-253	131	2	-20	-140	

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

Mandatum Life, 31.12.2015

Milj.€	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokitte- lematon	Korko- sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vasta- puoliriski	Yhteensä	Muutos 31.12.2014
Perusteollisuus	0	14	0	1	124	0	29	169	143	0	0	313	-107
Pääomahyödykkeet	0	0	56	7	43	0	76	183	124	0	0	307	92
Kulutustavarat	0	52	126	82	51	0	31	342	235	0	0	576	284
Energia	0	41	9	26	11	0	17	104	11	0	0	115	47
Rahoitus	0	586	874	178	199	0	0	1 836	39	24	2	1 901	-271
Valtiot	30	0	0	0	0	0	0	30	0	0	0	30	-357
Valtioiden takaamat jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-4
Terveystuolto	0	0	44	34	59	0	24	160	47	0	0	208	117
Vakuutus	0	0	1	22	0	0	8	31	3	21	0	55	-10
Media	0	0	18	0	14	0	27	59	0	0	0	59	18
Pakkaus	0	0	0	0	67	0	17	84	1	0	0	85	85
Julkinen sektori, muut	0	27	42	0	0	0	0	68	0	0	0	68	66
Kiinteistöala	0	0	0	25	0	0	54	79	0	248	0	327	17
Palvelut	0	0	0	25	80	0	52	157	72	0	0	230	85
Teknologia ja elektroniikka	4	0	19	1	29	0	1	54	132	0	0	185	92
Telekommunikaatio	0	0	7	12	47	0	16	81	13	0	0	94	5
Liikenne	0	0	0	0	11	0	5	17	18	0	0	35	16
Yhdyskuntapalvelut	0	0	3	107	55	0	0	165	0	0	0	165	54
Muut	0	0	0	0	12	0	9	21	0	61	0	82	51
Arvopaperistettut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk- lainat	174	13	0	11	0	0	0	198	0	0	0	198	105
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	0	0	108	108	893	637	0	1 639	-378
Yhteensä	208	733	1 200	529	802	0	474	3 945	1 732	992	2	6 670	6
Muutos 31.12.2014	-159	-332	118	318	34	0	-49	-71	34	41	2	6	

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

Sampo-konserni, 31.12.2015

Milj.€	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokitte- lematon	Korko- sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vasta- puoliriski	Yhteensä	Muutos 31.12.2014
Perusteollisuus	0	34	0	38	153	0	64	289	173	0	0	461	-238
Pääomahyödykkeet	0	0	109	56	43	0	111	319	593	0	0	912	193
Kulutustavarat	0	136	215	154	81	0	91	677	662	0	0	1 339	467
Energia	0	81	9	36	42	0	272	439	11	0	0	451	2
Rahoitus	0	2 583	2 632	637	261	0	10	6 123	246	24	16	6 409	391
Valtiot	170	0	0	0	1	0	0	171	0	0	0	171	-1 133
Valtioiden takaamat jvk-lainat	104	55	0	0	0	0	0	158	0	0	0	158	-27
Terveystieteiden huolto	0	0	67	41	59	0	32	198	101	0	0	403	165
Vakuutus	0	0	11	87	4	0	100	202	3	38	103	241	15
Media	0	0	18	0	14	0	48	79	0	0	0	79	21
Pakkaus	0	0	0	0	67	0	22	90	1	0	0	91	91
Julkisen sektori, muut	879	225	42	0	0	0	0	1 146	0	0	0	1 146	160
Kiinteistöala	0	0	0	48	0	0	502	550	0	272	0	822	-3
Palvelut	0	0	0	62	144	0	67	273	95	0	0	368	160
Teknologia ja elektroniikka	4	0	40	1	29	0	36	110	138	0	0	249	114
Telekommunikaatio	0	0	88	25	47	0	42	202	85	0	0	287	-16
Liikenne	0	106	7	21	22	0	168	324	28	0	0	352	17
Yhdyskuntapalvelut	0	0	25	314	104	0	77	519	0	0	0	519	79
Muut	0	0	0	0	12	0	9	21	1	63	0	85	52
Arvopaperistettut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk- lainat	2 758	80	0	11	0	0	0	2 850	0	0	0	2 850	6
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	0	0	108	108	1 293	663	0	2 064	-386
Yhteensä	3 916	3 299	3 265	1 529	1 082	0	1 758	14 849	3 431	1 060	119	19 458	129
Muutos 31.12.2014	-714	-135	433	454	-82	0	-148	-193	325	18	-22	129	

Suurimmat omistukset ovat rahoitussektorin yhtiöissä ja vakuudellisissa joukkovelkakirjalainoissa. Kuten Korkosijoitukset rahoitussektorille, Sampo-konserni,

31.12.2015 -taulukosta voidaan nähdä, suurin osa sijoituksista on tehty Pohjoismaihin. Näiden sijoitusten määrä kasvoi 0,3 miljardia euroa vuonna 2015.

Korkosijoitukset rahoitussektorille

Sampo-konserni, 31.12.2015

Milj. €	Katetut jvk-lainat	Rahamarkkina- sijoitukset	Pitkäaikaiset senior-lainat	Pitkäaikaiset heikomman etuoikeuden lainat	Yhteensä	%
Ruotsi	1 691	468	947	330	3 436	38,3 %
Suomi	162	1 898	206	6	2 273	25,3 %
Norja	693		586	183	1 462	16,3 %
Tanska	218	116	293	22	649	7,2 %
Yhdysvallat		78	150	1	229	2,5 %
Sveitsi			217	11	228	2,5 %
Alankomaat	1	0	212		213	2,4 %
Kanada			113		113	1,3 %
Ranska	23	0	62	14	99	1,1 %
Saksa	18	0	76	0	94	1,1 %
Islanti			75		75	0,8 %
Itävalta	31				31	0,3 %
Viro		25			25	0,3 %
Australia	1		18		19	0,2 %
Luxemburg	11				11	0,1 %
Iso-Britannia			4	3	7	0,1 %
Jersey				5	5	0,1 %
Venäjä		3			3	0,0 %
Italia		2			2	0,0 %
Yhteensä	2 850	2 589	2 958	575	8 973	100,0 %

Sijoitukset julkiselle sektorille sisältävät valtionlainoja, valtioiden takaamia joukkovelkakirjalainoja sekä muita sijoituksia julkiselle sektorille. Julkisen sektorin osuus

on ollut kohtalaisen pieni Sampo-konsernin sijoitussalkuissa ja sijoitukset ovat olleet lähinnä Pohjoismaihin.

Korkosijoitukset julkiselle sektorille

Sampo-konserni, 31.12.2015

Milj. €	Valtiot	Valtioiden takaamat	Julkinen sektori, muut	Markkina-arvo yhteensä
Ruotsi	159		821	981
Norja			234	234
Suomi		55	73	127
Saksa	11	71		82
Tanska		32		32
Japani			18	18
Muut	1			1
Yhteensä	171	158	1 146	1 476

Luottoluokittelemattomien ja korkeamman riskin (high yield) korkosijoitusten osuus sijoituksista on merkittävä, koska suhteellisen pienellä osalla Pohjoismaisista yhtiöistä on luottoluokitus. Suurimmat korkeamman riskin (high yield) ja

luottoluokittelemattomat korkosijoitukset eritellään kymmenen suurinta suoraa high yield -korkosijoitusta ja luottoluokittelemattomasta korkosijoitusta, Sampo-konserni, 31.12.2015 -taulukossa.

Kymmenen suurinta suoraa high yield -korkosijoitusta ja luottoluokittelematonta korkosijoitusta

Sampo-konserni, 31.12.2015

Suurimmat suorat sijoitukset high yield ja luottoluokittelemattomiin korkoinstrumentteihin	Luokitus	Käypä arvo yhteensä, milj. €	% kaikista suorista korkosijoituksista
Eksportfinans ASA	BB-	221	1,5 %
High Street Shop AS	NR	120	0,8 %
Topdanmark	NR	87	0,6 %
PBA Karlskrona	NR	82	0,6 %
Sponda Oyj	NR	75	0,5 %
Stora Enso	BB	68	0,5 %
YIT	NR	53	0,4 %
Storebrand ASA	BB+	47	0,3 %
Grönlandet Södra	NR	47	0,3 %
Neste Oil Oyj	NR	44	0,3 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		844	5,7 %
Muut suorat korkosijoitukset		13 897	94,3 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		14 741	100,0 %

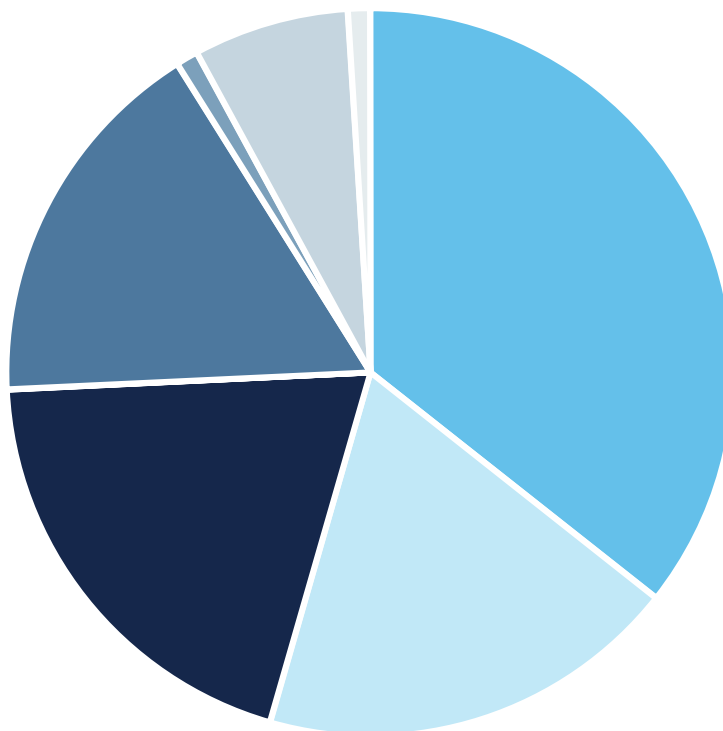
Sampo-konsernin listatut osakesijoitukset olivat vuoden 2015 lopussa 3 431 miljoonaa euroa (3 105 miljoonaa euroa vuonna 2014). Vuoden 2015 lopussa If Vahinkovakuutuksen listattujen osakkeiden arvo oli 1 498 miljoonaa euroa (1 367 miljoonaa euroa vuonna 2014). Osakkeiden osuus oli 13,1 prosenttia If Vahinkovakuutuksen sijoitusomaisuudesta. Mandatum Lifessa listattujen osakkeiden arvo oli 1 732 miljoonaa

euroa vuoden 2015 lopussa (1 698 miljoonaa euroa vuonna 2014) ja listattujen osakkeiden osuus sijoitusomaisuudesta oli 26,0 prosenttia.

Listattujen osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti, Sampo-konserni, If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life, 31.12.2015 -kuvassa esitetään Sampo-konsernin listattujen osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti.

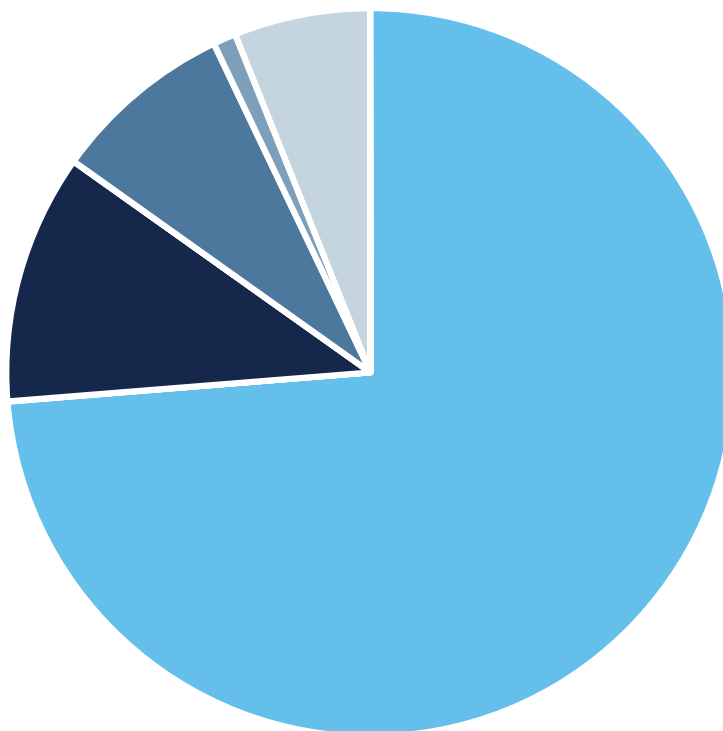
Listattujen osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti

Sampo-konserni, 31.12.2015, yht. 3 431 milj. euroa

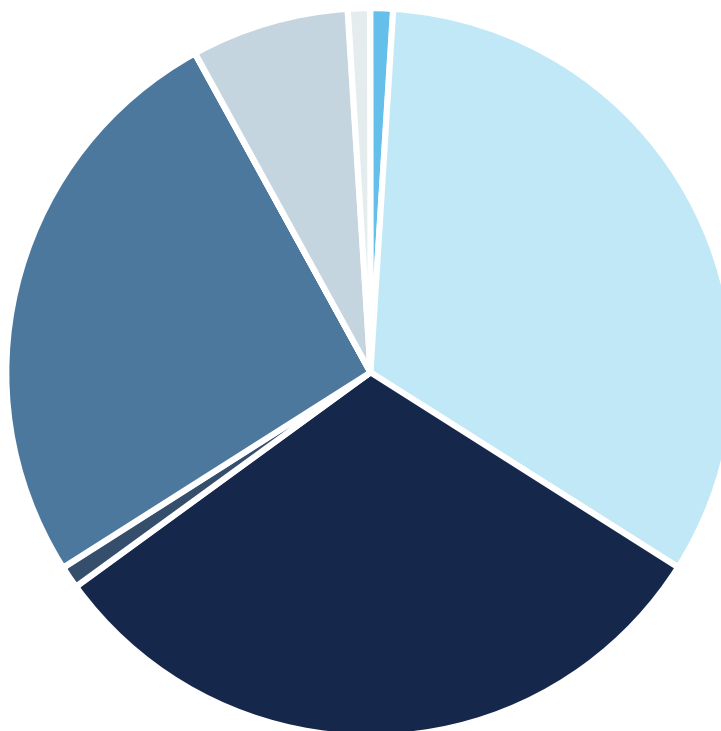
Listattujen osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti

If Vahinkovakuutus, 31.12.2015, yht. 1 498 milj. euroa

Listattujen osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti

Mandatum Life, 31.12.2015, yht. 1 732 milj. euroa

Maantieteellisesti Sampo-konsernin sijoitukset ovat painottuneet pohjoismaisiin yrityksiin. Pohjoismaisten yritysten osakkeiden osuus oli 55 prosenttia kaikista osakkeista. Tämä on linjassa konsernin sijoitusstrategian kanssa, jonka mukaan sijoituksissa keskitytään pohjoismaisiin yhtiöihin. Toisaalta vakuutusvelka on pääosin sidottu euroon tai pohjoismaisiin valuuttoihin. Koska pohjoismaisten arvopapereita liikkeelle laskevien yritysten määrä on rajallinen ja muut maantieteelliset alueet ovat tarjonneet taktisesta näkökulmasta kiinnostavia sijoitusmahdollisuuksia, ovat sijoitukset Pohjoismaiden ulkopuolelle pitkällä aikavälillä lisääntyneet vähitellen.

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain, If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo-konserni, 31.12.2015 -taulukossa kuvataan Sampo-konsernin suorien listattujen osakesijoitusten jakauma toimialasektoreittain. Merkittävimmät toimialasektorit olivat kulutustavarat, pääomahyödykkeet ja rahoitus. Sijoitusrahasto- ja ETF-sijoitusten kautta tehdyt osakesijoitukset olivat 38 prosenttia kaikista osakesijoituksista.

Lisäksi suurimmat suorat sijoitukset listattuihin osakkeisiin eritellään Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta, Sampo-konserni, 31.12.2015 -taulukossa.

Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta

Sampo-konserni, 31.12.2015

10 suurinta listattua osakesijoitusta

Käypä arvo yhteensä, milj. €

% kaikista suorista osakesijoituksista

Nobia	204	9,5 %
Swedbank	135	6,3 %
Veidekke	113	5,3 %
Amer Sports	106	5,0 %
Hennes & Mauritz	99	4,6 %
Volvo	82	3,9 %
UPM-Kymmene	78	3,7 %
TeliaSonera	73	3,4 %
ABB	72	3,4 %
Sectra Ab	53	2,5 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	1 017	47,6 %
Muut suorat osakesijoitukset	1 122	52,4 %
Suorat osakesijoitukset yhteensä	2 139	100,0 %

Sampo-konsernin suurimmat listatut osakesijoitukset on lisäksi esitetty tilinpäätöksen [liitetiedoissa \(liitetieto 40\)](#).

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoiden osalta

omaisuuslajeittain, Sampo-konserni, 31.12.2015 -taulukossa kuvataan suurimmat keskittymät yksittäisiin liikkeeseenlaskijoihin ja vastapuoliin konsernitasolla.

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoiden osalta omaisuuslajeittain

Sampo-konserni, 31.12.2015

Milj. € Vastapuoli	Käypä arvo yhteensä	% sijoitus- omai- suudesta	Kassa- varat ja lyhyt- aikaiset korko- sijoitukset	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset, yhteensä	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset: Katetut jvk-lainat	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset: Senior- jvk-lainat	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osake- sijoi- tukset	Vakuu- deton johdan- naisten vasta- puoli- riski
Nordea Bank	1 968	10 %	1 028	939	0	496	196	247	0	0
Svenska Handelsbanken	963	5 %	315	645	0	579	65	0	0	3
Danske Bank	944	5 %	509	435	0	153	243	39	0	0
Skandinaviska Enskilda Banken	806	4 %	445	356	0	74	216	66	0	5
Ruotsi	775	4 %	0	775	0	0	775	0	0	0
Swedbank	660	3 %	18	505	0	244	261	0	135	2
DnB	593	3 %	0	593	0	242	283	68	0	0
Norja	345	2 %	0	345	0	0	241	104	0	0
OP Pohjola	274	1 %	177	97	0	0	91	6	0	0
Landshypotek	267	1 %	0	267	0	263	0	4	0	0
10 suurinta keskittymää yhteensä	7 595	39 %	2 493	4 958	0	2 051	2 371	536	135	10
Muut vastapuolet	11 760	61 %								
Sijoitus- omaisuus yhteensä	19 355	100 %								